

Miroslav Venus
Vesna Šerepac
Siniša Brlas

KROZ ŽIVOT BEZ NASILJA

deset protunasilnih poruka

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije

KROZ ŽIVOT BEZ NASILJA

deset protunasilnih poruka

VODIČ ZA POMOĆ MLADIMA
ZA ŽIVOT BEZ NASILJA

Autori

mr. sc. Miroslav Venus, dr. med.

Vesna Šerepac, dipl. ped.

Siniša Brlas, prof.

Nakladnik

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Autor predgovora

mr. sc. Miroslav Venus, dr. med.

Lektorica

Danijela Fabric Fabijanac, prof.

Ilustrator

Tomislav Štrajtenberger, dipl. ped.

Priprema i tisak

Grafiti Becker, Virovitica

Naklada

1500 primjeraka

Virovitica 2010.

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 740662.

ISBN 978-953-55137-9-7

Izradu ovoga vodiča pomogli su:
Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravске županije
Grad Virovitica
Grad Slatina

Predgovor

Drage učenice i dragi učenici!
Nadam se da će vas ovaj vodič potaknuti na pokazivanje pozitivnih osjećaja prema svojim vršnjacima/prijateljima te da ćete u njemu pronaći odgovore na moguće nedoumice oko toga što sve može biti nasilje. Naša različitost naše je bogatstvo koje treba poticati i razvijati. Budite svjesni svih eventualnih posljedica nasilnog ponašanja, svjesni toga da imate pravo na zaštitu, kao i da biste trebali sami pomoći nekome tko je u nevolji. Jer, složiti ćete se, tako se ponašaju pravi, iskreni prijatelji.

Ravnatelj Zavoda
mr. sc. Miroslav Venus, dr. med.

Nasilje, što li je to?

1

Iako većina ljudi nasiljem smatra isključivo tjelesni napad i prijetnju, nasilje ima još mnogo drugih „lica“: napad, udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, pljuvanje, ali i ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, zanemarivanje i isključivanje iz skupine, zabranjivanje sudjelovanja u aktivnostima, oduzimanje stvari i novca, oštećivanje tuđih stvari, naređivanje, zahtijevanje poslušnosti, dovođenje u podređeni položaj, spolno uznemiravanje i zlostavljanje... sve je to nasilje! Nasilje se događa na ulici, u školi, u obitelji, u ljubavnim vezama...

Ne budi nasilna/nasilan, ozlijedit ćeš nekoga!

2

Djeca i mladi ponekad nasilje smatraju „samo malo grubljom igrom“. Nasilje nije igra jer igra potiče razvoj pojedinca dok nasilje otežava i usporava psihički i tjelesni razvoj. Nerijetko iz takve „igre“ pojedinci izađu ozlijeđeni.

I riječi bole, zar ne!?

3

Vrijedati, omalovažavati, ogovarati, zanemarivati, zabranjivati ili prijetiti često „boli“ i više negoli šamarati, čupati ili udarati. Riječi koje izgovaramo mogu ostaviti bolne ožiljke u duši, ponekad bolnije i trajnije od samih rana i ozljeda po tijelu.

Razmisli o posljedicama svojih postupaka!

4

Zamisli samo kako bi tebi bilo da te netko stalno maltretira. Ako se na trenutak u mislima postavimo u situaciju u kojoj smo sami napadnuti ili maltretirani, lakše ćemo razumjeti kako se osjeća onaj tko je zaista u takvoj situaciji. Ako još i razmislimo o posljedicama koje takvo nasilno ponašanje može imati na psihičko i tjelesno zdravlje napadnutog, ali i napadača, vjerojatno nam neće pasti na pamet nekoga zlostavljati.

Ne potiči sukobe, nego razgovaraj o problemima!

5

Nasilje može potaknuti nasilje. Stoga na nepravdu i napad nikada ne treba odgovarati istom mjerom. Jedino je ispravno rješenje razgovarati, uvidjeti gdje smo pogriješili, ukazati drugima na pogreške i razgovorom pronaći put do rješenja problema. Poticanjem sukoba ne rješavamo probleme, već samo stvaramo nove.

Kada uočiš nasilje, upozori na njega!

6

Uočiš li da netko nekoga zlostavlja, na bilo koji način, najneodgovornije je okrenuti glavu na drugu stranu. Zamisli kako bi tebi bilo u takvoj situaciji. Ponekad nije dobro uplitati se u tuđe sukobe, ali svakako o tome treba obavijestiti roditelje, učitelje ili starije.

Potraži pomoć, imaš pravo na zaštitu!

7

Zlostavlja li te netko, na bilo koji način, obavijesti o tome roditelje, učitelje ili starije koji će znati što treba učiniti. Učini to što prije jer ćeš se tako uspješnije zaštititi. Ne daj se zastrašiti prijateljama!

Ponudi pomoć i zaštitu!

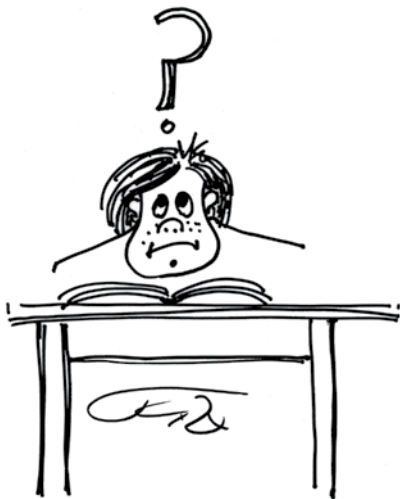

8

Ako uočiš da je netko ozlijeđen ili povrijeđen, ponudi svoju pomoć. Ponekad je pomoć zaista potrebna, a ponekad je i znak pažnje ili dobre volje već dovoljna pomoć. Ako možeš, zaštititi nemoćne i stradale, ali pazi i na osobnu sigurnost.

Razmisli tko su ti pravi prijatelji!

9

Kaže se da je prijateljstvo jedino što u životu zaista biramo sami. Na sve ostalo što u životu izabiremo djeluje netko ili nešto u manjoj ili većoj mjeri, pa je stvar izbora ustvari izbor od onoga što nam je ponuđeno ili nametnuto. Družiti se možemo i trebamo s mnogo osoba, ali od svih njih prave prijatelje izabiremo sami. U društvu prijatelja je najugodnije i najsigurnije.

Biti drukčiji može biti bogatstvo, ali nikako razlog za maltretiranje!

10

Svatko je od nas neponovljiva i jedinstvena jedinka. To je naša posebnost i osobnost, i upravo ta različitost među nama predstavlja bogatstvo. Biti različit i drukčiji u pozitivnom smislu, često znači biti kreativan. Zato je potrebno prepoznavati i poticati različitosti, a nikako ih sputavati ili kažnjavati.

Bilješke

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

Prema **Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima** „nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca)“.

Prema **Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji** i prema **Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji** nasilje u obitelji definira se kao: “svaka primjena fizičke sile i psihičke prisile na integritet osobe, svako drugo postupanje jednog člana obitelji koje može prouzročiti ili izazvati opasnost da će prouzročiti fizičku i psihičku bol, prouzročenje osjećaja straha ili osobne ugroženosti ili povrede dostojanstva, fizički napad bez obzira da li je nastupila tjelesna ozljeda ili ne, verbalni napadi, vrijeđanja, psovanje, nazivanje pogrdnim nazivima i drugi načini grubog uznemiravanja, spolno uznemiravanje, uhođenje i svi drugi načini uznemiravanja kao protupravna izolacija ili ograničavanje slobode kretanja ili komuniciranja s trećim osobama, oštećenje ili uništenje imovine ili pokušaj da se to učini”.

Prepoznamo nasilje!

Ne okrećimo glavu!

Rješavamo nesporazume nenasilno!